

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

KONTAKTINĖ ALERGIJA AKRILATAMS VUL SANTAROS KLINIKOSE

Darbo autorės. Fausta TIMINSKAITĖ, V kursas; Laura VAIVADAITĖ, V kursas.

Darbo vadovė. Prof. dr. Laura MALINAUSKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Krūtinės ligų, imunologijos ir alergologijos klinika, VUL Santaros klinikos Pulmonologijos ir alergologijos centras.

Darbo tikslas. Išsiaiškinti įsijautrinimo akrilatams dažnį tarp pacientų, sergančių lėtiniu dermatitu.

Darbo metodika. VUL Santaros klinikų Pulmonologijos ir alergologijos centre 2014–2022 m. atliktų odos lopo testų rezultatų retrospektyvinė apžvalga. Įtraukti pacientai, kuriems buvo atliktas odos lopo testas su akrilatų serija (MA–1000, Chemotechnique, Švedija). Duomenų analizė atlikta naudojant MS Excel 16.83 ir RStudio 4.3.3 programinę įrangą. Rezultatai laikyti statistiškai reikšmingi, kai $p < 0,05$.

Rezultatai. Į statistinę analizę įtraukti 180 tiriamieji, iš kurių 88,89 proc. ($n=160$) sudarė moterys ir 11,11 proc. ($n=20$) vyrai. Vidutinis tiriamųjų amžius 42,69 ($\pm 15,74$, [19;78]). Atopinis dermatitas diagnozuotas 21,67 proc. ($n=39$) tiriamųjų. Odos lopo testas su bent vienu akrilatu buvo teigiamas 33,89 proc. ($n=61$) tiriamųjų (moterys sudarė 96,72 proc. ($n=59$), vyrai 3,28 proc. ($n=2$)). Iš jų teigiama atopinio dermatito anamnezė buvo 18,03 proc. ($n=11$). Dažniausiai alerginę reakciją sukėlė 2-hidroksietilmetakrilatas 23,89 proc. ($n=43$), hidroksipropilmetakrilatas 25,56 proc. ($n=46$), etilenglikolio dimetakrilatas 28,33 proc. ($n=51$). Šių trijų akrilatų sukeltos teigiamos reakcijos sudarė 90,32 proc. ($n=56$), taigi jos gali būti kaip kontaktinės alergijos akrilatams indikatoriai. Rečiausiai teigiamas reakcijas sukėlė bisfenolio A metilakrilatas 2,22 proc. ($n=4$), bisfenolio A glicerolato dimetakrilatas 2,22 proc. ($n=4$), dimetilamino etilo metakrilatas 2,22 proc. ($n=4$) ir etilo cianoakrilatas 1,11 proc. ($n=2$). Iš tiriamųjų, kuriems stebėta teigiama reakcija akrilatams, dažniausiai kontaktinis alerginis dermatitas pasireiškė rankų odoje 67,21 proc. ($n=41$). Jiems dažniausiai nustatytas įsijautrinimas 2–hidroksietilmetakrilatui 70,73 proc. ($n=29$), hidroksipropilmetakrilatui 82,93 proc. ($n=34$), etilenglikolio dimetakrilatui 90,24 proc. ($n=37$). Šie akrilatai įeina į nagų priauginimo sistemas ir ilgalaikio nagų lako sudėtį. Taip pat stebėta, kad teigiamos reakcijos šiems akrilatams nustatytos tik moterims. Dažniausia akrilatų sensibilizacijos kombinacija stebėta tarp 2–hidroksietilmetakrilato, hidroksipropilmetakrilato ir etilenglikolio dimetakrilato – 21,31 proc. ($n=13$) tiriamųjų. Etilo cianoakrilato gretutinė sensibilizacija su kitais akrilatais nestebėta.

Išvados. Akrilatai dažna kontaktinio alerginio dermatito priežastis. Šie junginiai yra odontologinių medžiagų, nagų kosmetikos, dažų, klijų sudedamoji dalis. Dažniausiai sensibilizacija nustatoma 2–hidroksietilmetakrilatui, hidroksipropilmetakrilatui

ir etilenglikolio dimetakrilatui. Teigiamos odos lopo reakcijos šiems junginiams rodo įsijautrinimą įvairiems akrilatams ir gali būti naudojamos kaip akrilatų alergijos žymenys. Tai leidžia nustatyti kontaktinę alergiją šiems junginiams bei veiksmingai panaudoti prevencijos ir ligos valdymo priemones kontaktiniu alerginiu dermatitu sergantiems asmenims.

Raktažodžiai. Akrilatai; kontaktinis alerginis dermatitas; odos lopo testas.